

Līdz 2030. gadam Latvijā trūks teju 3500 enerģētikas jomas speciālistu

Latvijas darba tirgū tuvākajos gados arvien būtiskāks izaicinājums būs ne tikai darbinieku skaits, bet arī viņu prasmju atbilstība strauji mainīgajām nozaru vajadzībām. Ekonomikas ministrijas (EM) darba tirgus prognozēs vidējam termiņam līdz 2030. gadam iezīmējas teju 3500 enerģētikas jomas speciālistu iztrūkums. Kas tiek darīts, lai sagatavotu nepieciešamo darbaspēku, un vai darbinieki ir gatavi apgūt jaunas prasmes un pārkvalificēties, eksperti spriedīs Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) diskusijā “Ko mācīties šodien, lai būtu vajadzīgs rīt?”.

EM darba tirgus prognozes liecina, ka līdz 2030. gadam enerģētikas jomā speciālistu ar profesionālo vidējo un arodizglītību iztrūkums var sasniegt 2549 cilvēkus, bet speciālistu ar augstāko izglītību – vēl 806. Enerģētika ir viena no jomām, kurā tehnoloģiju attīstība, digitalizācija, energoefektivitātes prasības un pāreja uz atjaunīgajiem energoresursiem maina ne tikai pieprasījumu pēc jauniem speciālistiem, bet arī prasmes, kas nepieciešamas cilvēkiem, kuri nozarē jau strādā.

Taču enerģētika ir tikai viens piemērs plašākām pārmaiņām darba tirgū. EM prognozes rāda, ka līdz 2030. gadam Latvijā var veidoties aptuveni 45,7 tūkstošu darbinieku ar profesionālo vidējo izglītību iztrūkums, īpaši inženierzinātņu un ražošanas jomās. Savukārt augstākās kvalifikācijas dabaszinātņu, IKT un inženierzinātņu speciālistu iztrūkums var sasniegt aptuveni 10 tūkstošus.

Darba tirgus eksperte Vladislava Marāne norāda, ka konkurenci par darbaspēku arvien vairāk ietekmē demogrāfiskās pārmaiņas. “Būtiska tendence, kas ietekmē darba tirgu ne tikai Rietumu pasaulē, bet arī, piemēram, Ķīnā, ir sabiedrības novecošanās un iedzīvotāju skaita samazināšanās. Katrs darbinieks kļūst par lielu vērtību, un pastiprinās konkurence par darbiniekiem ne vien starp uzņēmumiem, bet arī starp valstīm un reģioniem,” uzsver V. Marāne.

“Darba tirgus pārmaiņas nozīmē, ka arvien mazāk varam paļauties uz modeli – vienreiz iegūstu izglītību un ar šīm zināšanām strādāju visu profesionālo mūžu. Mainās tehnoloģijas, profesiju saturs un darba devēju vajadzības. Tāpēc būtiska kļūst ne tikai konkrēta kvalifikācija, bet arī cilvēka spēja saprast, kuras prasmes viņam nepieciešams papildināt, un būt gatavam mācīties arī profesionālās dzīves laikā,” norāda VIAA Pieaugušo izglītības departamenta direktore Elīna Purmale-Baumane.

Prasmju pilnveide ne vienmēr nozīmē profesijas maiņu vai atgriešanos izglītības iestādē uz vairākiem gadiem. Tā var būt konkrētu profesionālo vai digitālo prasmju apguve, kvalifikācijas paaugstināšana vai jaunu zināšanu iegūšana, lai pielāgotos pārmaiņām savā pašreizējā profesijā.

Lai veicinātu sabiedrības noturību darba tirgū un atbalstītu jaunu prasmju apguvi jebkurā vecumā, VIAA īsteno projektu “Mācības nodarbinātajiem”, aicinot pieteikties mācībām platformā STARS (www.stars.gov.lv).

Par ko mācīties šodien, lai darba tirgum būtu vajadzīgs rīt

Par to, kā mainās darba tirgus prasības, ko šīs pārmaiņas nozīmē darba devējiem un strādājošajiem un kā pieaugušajam saprast, ko mācīties, 8. oktobrī no plkst. 18.30 līdz 19.30 Karjeras nedēļas 2026 ietvaros notiks tiešsaistes diskusija “Ko mācīties šodien, lai būtu vajadzīgs rīt? Kā mūžizglītība palīdz uzlādēt karjeru mainīgajā darba pasaulē.”

Diskusijā piedalīsies VIAA Pieaugušo izglītības departamenta direktore Elīna Purmale-Baumane, karjeras konsultants Ilja Dobahovs, darba tirgus eksperte Vladislava Marāne, AS “Rīgas Siltums” valdes loceklis Reinis Kasparsons un SIA “Laflora” attīstības direktore Sabīna Alta. Diskusiju vadīs TV3 moderators Mārtiņš Spuris,

Diskusijai varēs sekot līdzi VIAA, “Platforma STARS” un “Tavai karjerai” Facebook lapās, kā arī portālā LSM.lv.

Par kampaņu “Esi starā!”

Lai uzlabotu sabiedrības informētību par mācību iespējām nodarbinātajiem un veicinātu strādājošo interesi apgūt jaunas prasmes vai profesiju ar Eiropas Sociālā fonda Plus un valsts atbalstu, VIAA īsteno informatīvo kampaņu “Esi starā!”. Kampaņā tiek plašāk stāstīts, kādi atbalsta pasākumi pieejami nodarbināto prasmju paaugstināšanai un profesionālās kvalifikācijas ieguvei vai pārkvalifikācijai, aicinot pieteikties mācībām platformā STARS (www.stars.gov.lv).

Par projektu

Projektu "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai" īsteno Valsts izglītības attīstības aģentūra ar Eiropas Sociālā fonda Plus un valsts budžeta finansējumu. Projektā nodarbinātajiem tiek piedāvātas iespējas pilnveidot prasmes vai pārkvalificēties atbilstoši darba tirgus vajadzībām. Laikā līdz 2029. gada beigām projektā paredzēts nodrošināt mācību iespējas vairāk nekā 23 tūkstošiem nodarbināto visā Latvijā.